РОБІТНИЧЕ СЛОВО

516 Queen St. W. Toronto, Ont. Phone: College 6420

ROBITNYCHE SLOVO — THE WORKERS' WORD

СОЦІАЛІСТИЧНА, ПРОСВІТНО-НАУКОВА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ І ФАРМЕРІВ В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ.

No.20 1918 — Toronto, Ont. Субота 9 Марта (March 9) 1918. — Vol. (Рік) IV.

[illegible] COLLECTION Newspapers & Periodicals

Advertising Rates furnished on application.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПІДПИСАЛО ПОДИКТОВАНИЙ НІМЦЯМИ МИР.

Німці знов йдуть на Петроград

В БОСНІЇ І ГЕРЦОГОВИНІ РЕВОЛЮЦІЯ ПРОТИ АВСТРІЇ. ЧЕРНІН ГРОЗИТЬ РУМУНІЇ.

БОЛЬШЕВИЦЬКА «ЧЕРВОНА ГВАРДІЯ», ЯКА СТОЇТЬ НА СТОРОЖІ ЛЕНІНОВОГО УРЯДУ.

БОЛЬШЕВИКИ ПІДПИСАЛИ ПОДИКТОВАНУ НІМЦЯМИ УГОДУ.

Лондон. — Телеграфують з Петрограду, що російська делегація боячись, щоб Німці не ставили поров то нових жадань і претенсій, приняла всі умови мира подиктовані Німцями.

Тепер на мирових переговорах вже не передискусовувано точок мирової угоди, як се було передше. Німці принесли вже готовий трактат Росіянам до підпису. Точки подиктованої мирової угоди звучать як слідує:

1. — Центр. Держави і Росія заявляють, що війна між ними і Росією закінчена і постановляють від тепер жити в мирі і дружбі одні з другими.

2. — Заключуючі угоду відмовляють ся від всякої агітації або пропаганди против [illegible] силами почвірного союза.

3. — Місцевости розположені на захід від лінії, на яку згоджаєсь заключуючі угоду сторони, а які передше належали до Росії, не мають бути під російською зверхністю.

Згоджено ся, що лінія повстає від вказаної карти, ч. 3, яка, як висше згоджено ся, становить важну часть мирової угоди.

Визначене лінії на заході буде полагоджене Німецько-Російською мішаною комісією. Місцевости не будуть мати ніяких повинностей до Росії, поставаючих з їх попередної приналежности до неї.

Росія відмовляєть ся від вмішуваня ся в усі внутрішні справи тих територій аби Німеччина і Австрія змогла задецидувати над будучностю їх в згоді з місцевим населенем.

4. — Німеччина і Австрія годять ся, коли заключить ся загальний мир і буде закінчена Рос. демобілізація, евакувати місцевости на схід від лінії визначеної в роздїлі третім, ч. 1.

Росія зробить все, що в її силі для виконаня як найскорше евакуації анатолійських провинцій і для звернення їх Туреччині.

Місцевости Ерівань, Карс і Батум також будуть негайно опущені рос. військами. Росія не буде вмішувати ся в реорганізацію конституційних и міжнародних умовин тих місцевостей, але полишає самому населеню перевести ту реорганізацію, в згоді з сусідними державами, особливож з Турцією.

5. — Росія негайно зарядкує цілковиту демобілізацію армії, включаючи сили недавно зорганізовані теперішним правительством.

Далі Росія переводить свої кораблі в рос. порти і лишає їх доки не прийде загальний мир або негайно розоружить.

6. Росія приступає негайно до заключення мира з Українською Народною Републикою і признає мирову угоду між тою державою і почвірним союзом. Українські землі будуть негайно опущені Російськими військами і рос. червоною гвардією. Росія понехає всяку агітацію і пропаганду проти правительства і [illegible] Української Народної Републики.

Естонія і Лівонія так само [illegible] червоною гвардією.

ВСІ СОЦІАЛІСТИЧНІ ПАРТІЇ ВІДКИНУЛИ МИРОВУ УГОДУ ЛЕНІНА З НІМЦЯМИ.

Жадають продовження війни.

Штокгольм, 8 марта. — Петроградські кореспонденти подають вісти про новий національний рух, який обіймає всі пролетарські маси обох столиць.

Вчорайші большевики, що сліпо йшли за Леніном і Троцким, [illegible] домагають ся продовження війни з Німеччиною.

Вірять, що московський зїзд більшостию голосів відкине мир Леніна і зажадає уступлення від Леніна і Троцького.

Ліві соціялісти-революціонери жадають перевозу державних маєтностей в глибину Росії, звідки правительство зуміє руководити боротьбою за независимість Росії. При евакуації Петрограду всі склади провізії і воєнних матеріалів, котрих не можна буде вивезти, мають бути знищені.

Послідні телеграми доносять, що евакуація Петрограду вже розпочала ся.

Большевики заміряють проголосити м. Москву новою столицею, а Петроград вільним портом.»

РОЗКОЛ БОЛЬШЕВИКІВ В ПИТАНЮ—ВІЙНА І МИР.

Петроград. — В петроградській раді робітничих і жовнірських послів став ся великий розкол в питаню про продовжене війни з Німеччиною.

Більшість лівих соціялістів-революціонерів і часть большевиків з Радеком і Рязановим за чолі обстоюють виповіджене революційної війни против Німеччини. Лев Троцький стримав ся від заяви на котру сторону він переходить.

Більший вплив на рішене большевиків показують ті обставини, що російська армія здеморалізована до того степеня, що вона не представляє жадної сили, за помочию котрої можна булоби вести борбу з Німцями.

ХІНСЬКІ ВІЙСЬКА НА СИБІРУ

Пекін, 5 марта. — На спеціяльнім воєннім засіданю порішено післати для охорони границь і можливого походу на Сибір 20.000 хінських жовнірів, під командою генерала Туан Че-Квей. Китайське правительство запросило Японію, щоб та подала свої плани відносно Сибіру.

НІМЦІ ПРОДОВЖАЮТЬ НАСТУП В ГЛУБ РОСІЇ ПОМИМО ЗАКЛЮЧЕНЯ МИРА.

Вони знаходять ся 70 миль на полудневий захід від Петрограду.

Петроград, 5 марта. — Німецький генеральний штаб дав Росії лекцію святости наперових договорів. Підписавши найганебнійший для свого противника мир, — Німці, не бачучи о нічим не знали, поступають вперед до Петрограду тоді, коли російські війська звязані приказом головнокомандуючого, Криленка, полишили всі воєнні операції.

Послідні вісти доносять, що Німці знаходять ся вже лиш 70 миль від Петрограду і продовжують наступ.

Крім того, німецький аероплян кидав бомби на Петроград, літаючи понад Невським Проспектом.

АВСТРІЙСЬКИЙ ПОХІД НА РОСІЮ.

Відень. — Після донесень австро-німецького штабу, більше ніж 10,000 російських жовнірів зложили зброю перед австрійськими військами. Німці захопили велике число амуніції і инших воєнних матеріялів.

НІМЦІ ЗАНЯЛИ КИЇВ І ГОМЕЛЬ

Берлін. — Німецький генеральний штаб повідомляє, що німецькі і українські війська заняли Київ і Гомель, який знаходить ся 120 верст від Могилева.

ЕСТОНІЯ ПРОГОЛОШЕНА НЕЗАВИСИМОЮ.

Рада міста Ревелю — яке здобули Німці — видала маніфест яким проголошує Естонію независимою.

УКРАЇНСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ЗА ВІЙНОЮ

Петроградський кореспондент бюра Райтера доносить, що делегати центральних держав відмовили ся увійти в переговори з новою (большевицькою) Українською Радою, подаючи як відмовну відповідь той факт, що вони признали вже стару Київську Раду. Тому делегати «українських» большевиків вернули ся до Пскова, де видали проклямацію до народа, покликуючу до ставлєня опору ворогови і нищеня воєнних матеріялів.

КИЇВ ЩЕ В РУКАХ РОСІЯН.

Лондон, 7 марта. — Київ, столиця України, все ще в руках російської революційної армії. Так подає петроградська депеша з середи.

Передша вістка, в якій говорило ся, що Київ зістав забраний Німцями була мильною. Вона дісталась була до Петрограду бездротним телеграфом, який запевне післали Німці.

НОВІ ПРИГОТОВАНЯ ДО ВІЙНИ.

Петроград, 5 марта. — Воєнний комісаріят оголосив нині поклик до уоружения всього російського народа, даючи негайну нагоду для всіх що бажають вчитись воєнної штуки, щоб приготовитись до відновлення війни на будуче.

По опущеню Нарви, Росіяни відступили до Ямбургу, який вони уфортифікували за помочию петроградського війська. Залізничники — говорять, що бомбардоване Нарви розпочалось в неділю, а в понеділок здобули те місто. Російська армія не могла вдержатись під огнем німецької артилерії.

КАДЕТИ В РОСІЇ ПІДНОСЯТЬ СВОЮ ГОЛОВУ.

Петроград, 5 марта. — Петроградський комітет партії конституційних демократів проголосив свою декларацію, в якій заявляє, що партія к. д. уважає своїм обовязком в часі теперішнього окремого мира висказати ся за принципом національної оборони, котрого вона придержувалась з самого початку війни. Упадок загального настрою, кадети уважають як вислід анархії. Кадети виражають велике обурене на тих, хто дивить ся на німців як на освободителів.

«Всі страхіття анархії — говорить ся в декларації, — не повинно ся зрівновати з страхом провалу краю з сторони зовнішнього ворога. Оборона краю і заключене мира мають зробити ся в тіснім обєднаню з нашими союзниками; національні завдання можуть бути рішені тільки в національнім загальнім представництві, рахуючи не на інтереси клас і партій, а на потребу Росії в цілости».

Як видно з слів повисшої декларації кадети хочуть по цілім ряді большевицьких невдач дійти до власти в Росії і установити добрий їм на руку порядок.

УГОДА ФІНЛЯНДІЇ З РОСІЄЮ

Штокгольм, 6 марта. — Депеша з Гельсінгфорс доносить, що минувшої пятниці зістала підписана в Смольнім Інституті угода регулююча відносини межи Росією і Фінляндією.

Силою угоди Росія зрікаєть ся свого права власности телеграфів, залізниць, кораблів і тверднин коло Балтійського моря.

Фінляндія знов зі свого боку зрікає ся всяких прав до кодішової лінії межи Валкеєсарі а Петроградом і віддає в руки російського уряду кабелі і телеграфічні лінії.

Границі між Фінляндією і Росією будуть означені пізнійше. Усунене большевицьких військ з Фінляндії має наступити негайно. Угодовий трибунал буде установлений з послів; президент Фінляндії буде вибраний з шведської соціял-демократичної партії.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАЯВЛЯЮТЬ, ЩО НІМЦІ НЕ СТРИМАЛИ СВОГО НАСТУПУ НА РОСІЮ.

Лондон, 8 марта. — Помимо того факту, що формальна мирова угода зістала підписана Центральними Державами і Большевицьким Правительством Росії воєнні акції продовжають ся в ріжних місцях на західнім фронті. Большевицька депеша заявляє, що Німці дійшли вже до Ямбургу 68 миль на полудневий-захід від Петрограду. Депеша Райтера говорить знов противно, що Німці опустили всі заняті ними позиції і відступили назад.

ЧЕРНІН ГРОЗИТЬ РУМУНІЇ.

Вашінгтон, 5 марта. — Граф Чернін, Австро-Угорський міністер заграничних справ, як повідомлено державний департамент, сказав румунському премієрови на мирових переговорах, які тепер відбувають ся, що як Румунія не віддасть ся, то буде роздроблена, але як вона віддасть Добруджію і згодить ся на зміну границь то може задержати свою інтегральність і задержати правлячу династію.

БОСНІЯ І ГЕРЦОГОВИНА ЗБУНТУВАЛИ СЯ ПРОТИ АВСТРІЇ.

Вашінгтон, 6 марта. — Революція [illegible] урядом в 5-тьох провінціях. [illegible]

Місцевости в яких проголошений зістав воєнний стан є слідуючі: Фоча, Гацко, Невесіне, Стоцко і Требіне.

Босня і Герцоговина складають ся з людности сербської народности. Провінції ті зістали прилучені до Австрії 1908 р. проти волі людности.

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ВИСЛАНІ НА ЗАХІДНИЙ ФРОНТ.

Рим, 8 марта. — Австрійські [illegible] ша ся виспіла з Берна.

ПРОМОВА АРТУРА ГЕНДЕРСОНА ПРОВОДИРА АНГЛІЙСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ.

Лондон, 6 марта. — А. Гендерсон лідер англійських соціялістів перший розпочав передвиборчу акцію.

Гендерсон промовляючи на зборах в Істгам, сильно апелював за знесенєм тайної дипломатії, за мир через порозумінє і за лігу націй, піддержуючи почасти мирову програму президента Вільсона, а в цілости програму першого парляменту Російської Републики.

Між иншим, говорючи про катастрофу в Росії, Гендерсон заявив, що великою помилкою союзних держав було те, що вони не дали правительству Керенського тої піддержки, на котру те правительство заслугувало.

Гендерсон закінчуючи свою промову звернув ся в сторону німецьких соціялістів, заявляючи, що продовжене війни залежить тепер від того, як скоро німецьким соціялістам вдасть ся вплинути на свое правительство, щоб воно відказалось від завойовань.

Вони повинні памятати, що німецька тактика відносно безпомічної і обманеної Росії запалила серця культурних людей і віддалила можливість мира дорогою переговорів.

РІЧНИКИ „Робітничого Слова"

З 1917 Р. ВЖЕ ГОТОВІ.

Кождий, хто бажає мати повний і гарно оправлений річник «Робітничого Слова» з 1917 р. хай замовить собі сейчас.

Ціна одного річника $2.00

Замовленє слати на адресу:

Robitnyche Slovo
Box 64, Toronto, Ont.

"ROBITNYCHE SLOVO"
(THE WORKERS' WORD)
Ukrainian Newspaper, Published every Saturday at 516 Queen St. West, Toronto, Can. — by THE WORKERS' PUBLISHING ASSOCIATION
I. Stefanisky Managing Editor.
Subscription:
One year $1.50 Foreign Countries one year $1.75.
Advertising rates furnished on application.

«РОБІТНИЧЕ СЛОВО»
Тижнева часопись для працюючого люду
виходить кождої суботи на 516 Queen St. West, Toronto, Can.
РОБІТНИЧА ВИДАВНИЧА СПІЛКА КООПЕРАТИВНА.
Предплата:
На рік (в Канаді) $1.50 (в Спол. Держ.) $1.75.
на пів року 80 ц. " " 90 ц.
Поодиноке число 3 ц.
Гроші і письма слати на адресу:
"ROBITNYCHE SLOVO"
Box 64 Toronto, Canada.
І. Стефаніцький, Редактор.
Передрук дозволений лиш за виразним поданем жерела.
Редакція за оголошени не відповідає.

ДЕ ДВА БЄТЬ СЯ—ТАМ ТРЕТІЙ КОРИСТАЄ.

«Український Голос» орган української буржуазії в Канаді від кількох чисел віддає на проводирів У. С. Д. П. у Вінніпегу за їхню славнозвісну телеграму до премієра Канади п. Бордена. Управиння йде за того, кто має право монополі виступати від имени українських робітників та фармерів.

Посіявши «недовіре» та роздор своїми брехнями на лідерів У. С. Д. П. ще зперед 1913 р., «Український Голос» відтак став речником українства в Канаді. І коли розбита ним У. С. Д. П. час від часу хоче знов захопити те становище, що було в початках її зорганізовання, а особливо між 1910—1913 р.р., тоді та гадючка виказує повне люти і напускає на соціялістів стільки їди в голови нашого робітництва, що ті знов зневірюють ся і свою прихильність будують фарміцiом «Народній домив», або задурманюють себе у непотрібних їм «аматорських кружках».

От хоч би і сей послідний випадок з тим мітин'ом та телеграмою до Бордена.

Похвалити чи боронити Поповича за його залицяня до буржуазного уряду ми не можемо. Його жадане, щоб Борденівський уряд в всіх справах що до Українців інформував ся в Екзекутивного Комітету У. С. Д. П. а се получене літвальне, мазановане «большевиків» (що скінчилось ганебним знищенем Росії), а також... і Поповичеве запобігане ласки в консерватів на будуче. (Прецінь Попович вже з консервативної протекції учителював в Манітобі на фармах.)

Але віддлу У. С. Д. П. у Вінніпегу, або тих двох тисяч українських робітників, що були присутними на тім мітингу — ми не посуджуємо. Вони були тільки дальком до голосування в Поповичевих руках.

Се робітництво було зійшлось на мітинг і голосувало тому, що воно потребує, щоби в Канаді уряд дав їм спокій з тою регістрацією та примусовою роботою. Себто їх звела на мітинг та сама потреба, яка покликала в Торонто до житя Комітет Помочи Українським Імігрантам. Хоч ідеали Комітету Помочи Українським Імігрантам були ширші і з запроданством українського робітництва та фармерства консерватам не мали нічого спільного.

Вкоротці вони сл[illegible]: 1) скасоване регістрації і увільнене інтернованих Українців, 2) інформація для англо-саксонського сьвіта про українську справу в старім краю: на редактора комітет гадав покликати др. Ів. Сушку, 3) сплата комунікація з Україною через уряд т. Винниченка, 4) уводомлене Українців з Австрії в напрямку жадань «землі і волі», коли вони вернуть домів, а там того не буде, 5) перенес українські дівчати в Америці і рихтоване її до повороту на Україну по війні.

Остатний підголовок тільки може сказати, що повисше наведених пунктів українські робітники та фармері не потребують.

З сими пунктами годився і М. Попович редактор «Р. Н.» ще зараз в осени по з'їзді, а будучи потім в Торонто дуже натискав, щоб найшвидше до такої організації приступити.

Попович радить запросити федерацію і полість.

Там же в Торонто Попович найдуще натискав, щоб запросити «всіх і вся». Він казав, що коли ми запросимо буржуазію, так вона певно не пристане, але тоді не зможе проти такого комітету кирпичити. А люди, що йдуть за федеиiцями та сектами, бачучи що їхні лідери мовчать підуть за Комітетом Помочи Українським Імігрантам. А коли б буржуазія посьміла потім, що кирпичити, так не мі був би великий батіг заклику народньої зради.

Отже в Торонті умовились витягти наших буржуїв у соціялістичне зелізо і мазочи за плечима соціялістичний уряд т. Винниченка розбудити наші робучі маси до соціялізму.

Попович перед уже подарував Юдин поцілунок як одному товаришови. Приїхавши з Торонто до Вінніпегу, він виїхав на Комітет Помочи Українським Імігрантам широкозвісною провокацією, поставивши в вину Комітетови запрошене тої буржуазії, котрия сам нарадив покликати.

Се зробив він на те, щоб відігнати від партії сьвідоміших, щоб потім гандлювати несьвідомою віручою в него на сліпо масою.

Та про ідею К. П. У. І. довідалась і українська буржуазія. Бачучи, яке братовбийство росночалось межи членами У. С. Д. П. спричинене Поповичевою провокацією, націоналісти використовують думки К. П. У. І. скликанем свого буржуазного зізду в Саскатун, а потім висиланем депутації з Зваричом та Петрушевичом на чолі до Отави.

Тоді Попович хапає ся, понесніє, сьвлає до Бордена телеграму, робить віче, дістає похвалу від англійської буржуазії на сторінках Фрі-Прес.

Звичайно Борден не дурень, щоб рахуватись з соціялістами, навіть такого рожевенького кольору як «страшний большевик» Попович. Після урядового звичаю помістив його по голові відповідю, але йому була прехвилиною депутація від української буржуазії.

Тепер «У. Г.» своїм добре випробованим старим способом брехні, комунікацію Ек. К. з Борденом письмом, а Зваричеву депутацію піднесе попід небеса. І коли уряд дасть дійсно полекшу з тою регістрацією, так се в темних масах буде заслугою української буржуазії, що вкрала тую гадку від торонтонських соціялістів.

От і сталось так, як людська приказка каже: «де два бють ся — там третий користає». Буржуазія скористала роздором вчиненним Поповичем проти Торонта. Скористала і сьміє ся з нас революційної соціял-демократії.

А як далеко віде наша буржуазія в крадіжи та потяганю на свое вопито програми К. П. У. І.? Чи не візьме вона її аж так далеко аж до комунікації з Україною та поворотом нашого робітництва домів?

Певно, що не буде сьвята! А ми далі будемо лежати без руху звязані за руки й за ноги брехнею та відступством зрадливого лідера Поповича.

Застановіть ся над тою несьлавою нашої соціял-демократії як так в своїй слівоті рішете брехунцята, що рубаєте гу галузу, на котрій сидите! Скажіть с[illegible]! Подайте руку соціялістам і [illegible] зо спільними силами на брехливих [illegible] з україно-голосої буржуазної банди! А нарід, бачучи нашу єдність та творчість, повірить і в нашу правду і піде за нами.

Хай живуть товариші соціялісти! Долі буржуазних підлизувачів!

ГАДКИ ПРО РОСІЙСЬКУ РЕВОЛЮЦІЮ.

ЛІДЕРСТВО.

Кождою політичною партією проводять лідери. Коли ті лідери розуміють хвилю і дають добрий напрямок, тоді та партія, чи класа, котру вони заступають і котра їх слухає ся, — бере верх в політичній ситуації. Коли ж лідер, чи лідери, [illegible] ся, і та їхня партія йде за ними, се спричинює упадок, або занепад тої партії, хоч би ті слушні домагання її не були.

З хистом лідерства родить ся, але бути добрим лідером треба великої науки. Лідер мусить знати добре минувшину, теперішність і предвиджувати будучину. Чим більше лідер осьвічений, тим ясніше він будучину бачить.

Мати добрих лідерів, се велике щастє для партії. Але коли вона має сліпих проводирів, так звичайно сліпий сліпого запроваджує в яму.

От перед нашими очима відбуваєть ся в Росії послідня дія страшної трагедії російського пролетаріяту. Тим нарід вибрав, чи вони самі згодосились на проводирів, Леніна з Троцьким та иншими «большевицькими» лідерами. Те, що вже сталось в Росії показує, що Ленінова програма була нездала, вона не відповідала для житя; партія «большевиків» допровадила Росію до нечуваного в сьвіті економічного та політичного провалу.

Та перш ніж вглибимось в причини та майбутні наслідки Ленінської афери, пригадаймо собі коротенько, звідки взялись ті «большевики».

Утопісти з партії «Народної Волі».

Кождий новонароджений пролетарський рух переживає добу утопійних блукань. терор, розбиване машин, зрікане ся участи в політиці, синдикалізм, анархізм, соціяльний революціонізм, — се все витвір недостиглого непросьвіченого робітничого розуму.

Як і иньші країни. Росія теж пережила свій час утопізму, що тепер раз, назавжди буде збитий нездалою большевицькою аферою. Пригадаймо собі хоч геройські вчинки «Підземної Росії». Ціла та прі[illegible] убийством кількох царських посіпаків думала примусити уряд дати коституцію, зійшла на ніщо. Економічні та просьвітні обставини Росії були тоді не до встановленя парляментарного житя.

Славна та терористична афере полишила по собі богато красних вчинків геройства, а по при те й науку, що террор не поможе там, де нема більшости людей готових взяти участь в перебудованю краю.

Утопія Соціялістів революціонерів.

Та до сеї думки не всі російські революціонери дійшли. Ліпшою Плеханов, що по упадку народовольців віділив був до [illegible] і тим, студіюючи науковий соціялізм, зрозуміє якою дорогою піде розвиток і визволення Росії. Більше як перед двайцятьома роками він сказав на засіданю другого Інтернаціоналу, що царат в Росії буде повалений пролетарською класою. (Що й сталось).

На тім зїзді були і заступники російської партії соціялістів революціонерів. Сі утопісти витворили, або їх, властиво витворив Чернишевський доморослий, чисто російський соціялізм. Після виводу Чернишевського російський мужик вроджений комуніст і що мужик, а не робітник відіграє головну ролю в майбутній російській революції, і що по тій революції Росія просто скочить з пансоизмових обставин у соціялізм. В тім устрою буде так, що землю буде належати земля, а робітникам фабрики. Вони будуть мінятись своїми продуктами.

Сі утопісти не хотіли числитись ні з тим, ні з простеючим капіталізмом в самій Росії, ні з [illegible] капіталізму за границі. Їх було досить того доказу, що по декотрих селах Росії ще посідали землю громадою. Вони вірили в «комуністичний дух» мужика, нерозуміючи, що той дух витворений економічними обставинами, а не «вродженем».

Чужий від соціялістів (ученик Плеханова), що будуча революція в Росії буде буржуазна, хоч головний біль винесе на своїх плечах робітництво, а що селянство буде грати другорядну ролю, — соціялісти революціонери уважали се за страшний злочин. Вони молоди не сотворені річи про соціял-демократів, немов ті хочуть «спролетаризувати» селян, себто звести в стан робітників безземельних.

Такою соціялдемократи не годились і з терором соціялістів революціонерів, обстоюючи загальне всенародне повстанє, а не окремі політичні убийства.

Тепер, коли російська революція свою роботу скасовання царату довершила, правдивість соціялдемократів потверджена. Правда за науковим соціялізмом. 1) З терору нічого не вийшло, 2) революція почалась в містах, а не в селах, і винесена на своїх плечах робітництвом головно Петрограду та Москви, 3) що в Росії на соціялізм не заносить ся, кождий бачить з «мирового погрому» большевицької політики.

Большевики та меньшевики.

Як ми згадували попередніше Гр. Плеханов за своєї молодости був утопістом. Потім перестудіювавши науку К. Маркса та Ф. Енгельса, себто осягнувши матеріялістичне розуміне історії, він присьвятив велику частину свого житя до вщеплення наукового соціялізму членам Російської Соціял-Демократичної Робітничої Партії. Він був одним з тих, що розвинув в російських соціялдемократах дух до студійованя соціялізму.

Та на біду російського пролетаріяту в рядах Р. С. Д. Р. П. явив ся зарозумілий демагог Ульянов, на призвище Н. Ленін, що не міг спати спокійно, через зростаючу славу, та повагу Плеханова у соціялістичним сьвіті. Здогонити Плеханова в науці Ленін не міг. Він пустив ся на звичайне демагогство. Де Плеханов казав «біле», Ленін казав «чорне». За Плехановом йшли всі осьвічені соціялдемократи, Ленін зібрав собі прихильників між малоученими членами партії.

Демагогство Леніна допровадило Р. С. Д. Р. П. до розколу на дві фракції «большевиків» та «меньшевиків». Коли на зїзді сей поділ став, Плеханов сказав своїм прихильникам: «Не думаймось і не зражаймось тим, що сталось. Сьвідомих є меньше, як не сьвідомих.» Так і стало ся той поділ на «меньшевиків» та «большевиків».

Мовчи за собою темну більшість Ленін, як Москалі кажуть, «спустился во всѣ нелегкия».

Роздор, братовбийство межи соціялістичним пролетаріятом почались не до опису! «Большевик» з «Меньшевиком» сходились мов найлютіші вороги. Щоб Плеханов, або иньші соціялдемократичні лідери з «меньшевиків» не радили, Ленін завжди вигадував щось супротивного.

Большевики спричинили упадок революції 1905 р.

Плеханов і уся «меньшевицька» фракція ясно бачили, як добрі продорлані лідери, куда йде в своїм розвитку Росія. Вони дивились на повалене царату, як на перехід Росії в стадію капіталізму. Можливости соціялістичного устрою в теперішній Росії, а її лише 7-ма процентами пролетаріяту, не бачили. І коли вибухла завчасна революція 1905 р. «меньшевики» уважали тільки, щоб з поваленем царату робітництво дістало найбільше прав та щоб пхнути буржуазію якомога далі в напрямку здемократизовання Росії.

Але тут явились відсліповаті Ленінові «большевики». Як і тепер, вони простягли руку до диктатури пролетаріяту, не числячись з своєю силою.

Бачучи, куда заносить ся між робітництвом, революційна буржуазія охолола до революції і скочила назад в обійми царат. Тоді царат легенько здусив революцію 1906 р. і через горячковість «большевиків» увільнене Росії відсунулось на 12 років.

(Дальше буде.)

Економічне Розуміне Історії.

РОЗДІЛ V.

(Продовжене.)

Все ж таки, було б великою помилкою уявляти собі, що сі уступства, хоч дуже важні означають полишене теорії, зраду її з боку самих проводирів. Енгельс обстоює значіне економічного процесу для широкого суспільного житя. Оборонці науки пригадують нам, що, якби не була в даний час боротьба суспільних сил, тільки лиша умовин виробу в найширшім значіню того слова, викликає собою міцні і глибокі переміни у суспільних умовинах. Таким робом Енгельс говорить, що ми повинні поширити наше розуміне економічного чинника, додаючи всю скількість економічних умовин, залучаючи до економічних умовин не лиш географічну основу, але й передовані ще до сего часу переміни останки минувшого економічного розвитку, котрі ще істнують в пережитках або по інерції, а також і всі ті зовнішні обставини, в котрих істнує даний суспільний устрій. Він доходить навіть до того, що признає економічним чинником расові прикмети. Річ очевидна, що кождий розвиток, — політичний, правний, релігійний, літературний, мистецький, — викликаєть ся економією, він все ще твердить, що всі його процеси мають вплив так один на другого, як і на економічну основу. «Се вілк не значить, що одинокою причиною, одинокою ділаючою силою являєть ся економічне положене, а все иньше — його підрядним вислідом. Противно, взаїмне ділане сил відбуваєть ся на трупі ті все виступаючо економічної потреби.

Викликаний по смерти Енгельса спір поможе остаточному вияснено його думки. Кількох значних письменників, з котрих найбільшим являєть ся Гумплович, старали ся поясити важніші факти людського розвитку істнованем расових ріжниць і расовою боротьбою. Недавно появив ся також інтересний твір одного француза, який цілком не є прихильником економічного розуміня історії, він доводить, подекуди влучно, що більшість ріжноманітних расових ріжниць являєть ся вислідом суспільно-економічних змін, котрі також повязують ся фізично-економічними причинами. Демолен, в теперішнім часі головний заступець школи Лепля, ніколи не чув, судячи по його писаних, розуміють ся, про Маркса і його теорії, і ми не находимо в його ні одного слова про класову боротьбу, интересну головно соціялістів. Але, хоч в своїй книзі Демолен в дійсности звертаєть ся до так званого гандлево-географічного розуміня історії, однак він опрокидуючо зазначує і поясноє як фізичні умовини житя впливають на способи продукції і продукційні відносини; він вказує також на те величезне значіне, котре також мали продукційні відносини що до поділу людства на великі історичні раси. Таким робом з його сьвітогогляду людські раси головно відбивають на собі економічні впливи, і ми починаємо розуміти, що власне Енгельс думав, коли казав, що раси являють ся економічними чинниками.

Ми, звичайно, повинні признати авторитет Енгельса, котрий таким робом виложив економічне розуміне історії. Після його смерти, Маркс ніколи инакше і не дивив ся на річи. Але не менше не треба відкидати, що в творах Маркса є місця, які представляють його науку в дуже розмитім, необробленім виді, котру ми зміста подибуєте в його слідах наслідувачів. Ми повинні, отже, признати істноване в його декотрих сумнівів та вагань і розуміти, що коли являєть ся нова теорія, від котрої вимагають великих практичних наслідків, так під впливом теперішних потреб часу являєть ся скорійше переціноване нової науки, а за тим і певні збільшеня її, ніж недоцінення її. Тому, економічне розуміне історії, по нашій думці, не закінчуєть ся в поясненю цілої історії виключно економічними явищами, але представляє собою признане суспільних причин причинами людського поступу, а економічний чинник головним чинником всіх змін суспільного ладу. Згідно з сею наукою, економічні відносини викликають не виключний, але головний вплив на хід суспільного поступу.

Ми задовольнимось тим, що вже було сказане для вступного познакомлення ся з головними рисами економічного розуміня історії в тій формі, в якій воно було сотворене та оброблене не самими його основателями.

В слідуючім розділі ми вернемо ся еще раз до сего питаня і спробуємо докладнійше пояснити собі дійсні відносини межи економічними умовинами та суспільним житем людей.

(Дальше буде.)

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ В ГАМІЛЬТОН
МАЄ МІЖ ИНШИМИ НА СКЛАДІ СЛІДУЮЧІ КНИЖКИ:

Де любов там і Бог — Ціна 15 цнт.
Двоє братів і десята сестра Ганя. — Ціна 20 цнт.
Дивацька справа. — Ціна 20 цнт.
Довбуш Кухля. — Ціна 75 цнт.
Дорога до сьвідомости. — Ціна 10 цнт.
Добродій. — Ціна 10 цнт.
Два брати, з байок братів Грімів. — Ціна 15 цнт.
Житєві Мирна. — Ціна 10 цнт.
Житє і наука грецького фільософа Сократа. — Ціна 25 ц.
Жінка і соціяльне питанє. — Ціна 10 цнт.
Живі досьвіди. — Ціна 5 цнт.
Земля і Чоловік. Б. Лойко — Ціна 15 цнт.
Золото і нужда в Америці — Ціна 5 цнт.
Збірка байок — Ціна 25 цнт.
З теорії європейської війни. — Ціна 50 цнт.
Збірка віршів. — Ціна 10 цнт.
Іван Франко — Ціна 10 цнт.
Іван Дурак і инші оповідання. — Ціна 25 цнт.
Історія корабля. — Ціна 25 цнт.
Історія о сім мудрцях. — Ціна 35 цнт.
Історія про Лукя Заланчика. — Ціна 30 цнт.
Історія о терпеливій Олені. — Ціна 20 цнт.
Історія про малого Полика. — Ціна 20 цнт.
Історія Червоного Прапора. — Ціна 10 цнт.
[illegible] в 1 дії. — Ціна 10 цнт.
Кайдашева Сім'я. — Ціна 60 цнт.
Карандаш і Невільники. — Ціна 20 цнт.
Кишенкові рахунки. — Дуже практична книжочка до обчислювання всяких рахунків; вона є вигідна так для бизнесменів як і для робітників. З додатком деяких цікавих відомостей. — Ціна 30 цнт.
Кільки гр. Оповідання — Ціна 20 цнт.
Клеса проти класи. — Ціна 5 цнт.
Князь і жебрак. — Ціна 50 цнт.
Кому потрібна війна? — Ціна 10 цнт.
Короткий огляд пресвітеріянської церкви. — Ціна 5 цнт.
Коготь Тітанів. — Ціна 40 цнт.
[illegible] — Ціна 40 цнт.
Конець сьвіта. — Ціна 10 цнт.
Казки братів Грімів. — Ціна 25 цнт.
Казки про Циганів. — Ціна 10 цнт.
Канадійські оповідання. — Ціна 15 цнт.
Листи Штефа Тайбачника. — Ціна 15 цнт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко (21 ілюстрацій). — Ціна 30-40 цнт.
Лубенський Монастир. — Ціна 10 цнт.
Маруся і инші оповідання. — Ціна 50 цнт.
Народна Політика. — Ціна 50 цнт.
Начерк Стмейстин і т. в. — Ціна 40 цнт.
Наш Прометей. — Ціна 10 цнт.
Невдале Козака. — Ціна 15 цнт.
О [illegible] тайнах. — Ціна 25 цнт.
Оповідання, написав Максим Горкий. — Ціна 8 цнт.
Оповідання про сорок розбійників [illegible] — Ціна 20 цнт.
Повна збірка поезій [illegible] Степана Руданського. — Ціна 55 цнт.
Повість про двох генералів. — Ціна 5 цнт.
Подорож Гулівера часть I. — Ціна 20 цнт.
Подорож Гулівера часть II. — Ціна 20 цнт.
Подорож до місяця. — Ціна 40 цнт.
Порадник для заслабших [illegible] — Ціна 15ц.
Порадник для мешканців, що хочуть бути здоровими. 15ц.
Початки українського соціялізму в Галичині, написав Володимир Левинський — Ціна 40 цнт.
Пролетаріят і національна справа — Ціна 10 цнт.
Проч з Соціялізмом. — Ціна 10 цнт.
Причини Світової війни. — Ціна 10 цнт.
Під прапором свободи. — Ціна 30 цнт.
Пімста за правду — драма в 5-ох діях. — Ціна 30 цнт.
Пісня про Сокола. — Ціна 5 цнт.
Пісні про Канаду та Австрію. — Ціна 40 цнт.
Робітнича Читанка I. — Ціна 15 цнт.
Робітнича Читанка часть II. — Ціна 10 цнт.
Робітничі Пісні, зібрав Іван Стефаніцький. — Ціна 10 ц.
Розбійник Кармелюк один том. — Ціна 40 цнт.
всі шість разом. — Ціна 2.40 цнт.
Рай і поступ. — наукова розвідка проф. М. Драгоманова. Ціна 40 цнт.
Революція в Росії. — Ціна 15 цнт.
Релігійна повість. — Ціна 25 цнт.
Рінальдо Рінальдіні. — Ціна 25 цнт.
Русини в Москалії. — Ціна 15 цнт.
Соціялізм а релігія. — Ціна 15 цнт.
Сновиди. — Ціна 40 цнт.
Сила і Краса, повість Винниченка. — Ціна 75 цнт.
Сорокаті штани. — Ціна 10 цнт.
Сільський сьвященик. — Ціна 25 цнт.
Сільський — Потоцький. — Ціна 50 цнт.
Сказки. М. Горкий — Ціна 5 цнт.
Словар чужих слів. — Ціна 30 цнт.
Словар українсько-англійський. — Ціна 2.00 ц.
Словар кишенковий укр.-анг. і анг.-укр. — Ціна 1.50 ц.
Смерть за правду. Оповідання про Івана Гуса. — Ціна 10 ц.
Спартак. Пролитане римських гладіяторів. — Ціна 30 цнт.
Сьміх в Жарти. — Збірка веселих жартів. Ціна 20 цнт.
Страшні тайни монастирських мурів. — Ціна 50 цнт.
Товариська забава в питаннях і відповідях на 50 картках. — Дуже займаюча весела гра для молодих і старих. — Ціна 25 цнт.
Убійники. Мельодрама — Ціна 25 цнт.
[illegible] сучасного письменника Андр. Чайковського, [illegible] на американській Руси. — 15ц.
Українське щастє. Драма з сільського житя в 5-ох діях. Написав Іван Франко — Ціна 25 цнт.
Укр.-німецький підручник. — Ціна 30 цнт.
Український співаник. — Ціна 40 цнт.
Українсько-англійський [illegible]. — Ціна 1.00.
Фільософія Штірка, відчит [illegible] професора I. Тено в Парижи. — Ся книжка для [illegible] науковий материял — 50 цнт.
Хмельниччина в Галичині. — Ціна 20 цнт.
Хам і його син або українська бравада. — Ціна 20 цнт.
Хлопи в раю. — Ціна 6 цнт.

Пишіть на адресу:
Ukrainska Knyharnia
231 James St. N. Hamilton, Ont

ЕВОЛЮЦІЯ В ОБРАЗКАХ.

РОЗДІЛ І.

Прості приклади.

Тепер, як се мусять згодитись всі, що еволюція є правдивим правом у біціялах, війні та кріслі; але критик може ще спитати: «Чи істнує подібна правда в натурі, щоб можна було бачити її в знаній історії живих істот?»

Так, вона є.

Ми можемо почати від простого, добре знаного прикладу кінської ноги.

Ноги показані на обра. 10 розповідають дивовижну казку сьвіта. Тут задні ноги є по праву а передні по лівій боці кождої пари. Се відбитки славетних викопалин знайдених професором Маршом і поміщених в Єйлівськім Музеї.

Коли котра жива колись істота зістались презервована в землі або каміню, то ми звемо те викопалиною. В своїх простих значіню викопалиною буде річ, котру викопано. Сі ноги викопалини були знайдені в Новім Мексику.

Я хочу розправлятись тільки над передніми ногами, себто над тими, що подібні руці на обра. 10-тім.

Починаючи від лівого боку образка І, студіюючи згори

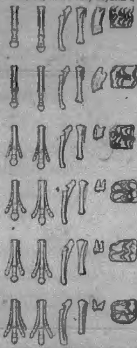

Обр. 10. Шість пар кінських ніг.

на долину, ми бачимо спершу один величезний кінський палець, який є тепер у коней; сей був знайдений в покладі каменю, званім Рецентом; і Ви можете завважити, що по обох боках кістки понад тим великим пальцем є тоненькі кісточки. Ті трісочки-кістки, то усего, що полишилось від двох иньших пальців, котрі були колись у коней в давнині.

Сі кости були знайдені після не глибокого поряня в каміню. Та по глибокім копаню знайшли иньшу стопу, що показана на образку в помешаним ряду. На сім образку ви бачите трісочки-кістки вже більші, або як ми кажемо, вони більше розвинені. Сї були знайдені в покладі каменю плюценової доби, і тому звіри було прозване плю-гіпіем (hippus — грецьке, по нашому кінь.)

Копаючи все вглиб в тім же самім покладі каменю, знайдено ногу, трета з гори, що має три пальці. Се звіря було назване прото-гіпіем, що значить первісний кінь, але він не був первістний. Прадід сего коня двопальний кінь сей, найдений в Европі, зветь ся Гіпаріон. (Дивись Розділ III.)

Розкопуючи нижчий поклад дальше, що звесть ся Міоценом, знайшли стопу, — четверта з горі. Ви можете бачити маленький кістяний випняток по правім боці в горі, що є рештою занепавшого занкилого пальця, котрий відповідає мизинцеви людської руки. Се звіря було названо міо-гіпієм.

Слідуючий виказід знайдений низше в тім самім покладі камени є Мезо-гіпій. Тут той маленький кістяний випняток був довший, як кістка трісочка.

В слідуючім нижнім покладі, званім Еоценом, було знайдена стопа з чотирма пальцями (Оро-гіпій, що значить — гірський кінь). Се звіря не було більше як звичайний лис.

Гадали, що на сім скінчилась серії тих давних викопалин; але копане в ще нищім покладі тої самої верстви (Еоцені) знайдено остатки ще старшого звіряти з воньчої породи (Ео-гіпій), котрий мав не тільки чотирі пальці, але рештку й першого як можете те бачити на обра. 11.

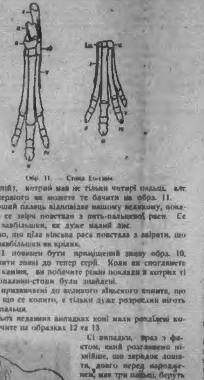

Обр. 11. — Стопа Ео-гіпія.

Сей перший палець відповідає нашому великому, показуючи, що се звіря повстало з пять-пальцевої раси. Се звіря було завбільшки, як дуже малий лис.

Можливо, що ціла кінська раса повстала з звірити, що було таке завбільшки як крілик.

Обра. 11. повинен бути приміщений зниму обра. 10. щоб доповнити знані до тепер серії. Коли ви споглянете на колюмну каміня, ви побачите ріжні поклади в котрих ті кінські викопалини-стопи були знайдені.

Ми так призвичаєні до великого кінського копита, що забуваємо, що се копито, є тільки дуже розрослий ніготь середнього пальця.

В богатьох недавних випадках коні мали розділені копита, як бачите на образках 12 та 13.

Обр. 12. — Кінь з 2 розділеними копитами.

Сі випадки, враз з фактом, який розглянемо пізнійше, що зародок лошати, довго перед народженем, має три пальці, беруть ся яко дальші докази, що кінь розвинув ся з прадіда, котрий мав і уживав більше як один палець.

Дальше сьвітло видить ся на кінських прапрадідів, коли ми розглянемо той рід звірят до котрих належать коні.

Всі звірята з копитами та ратицями зачисляють ся до одного роду, і звуть ся копитовці (Ungulates, се слово походить від латинського слова Unguis, ніготь.) Межи копитовцями є богато цікавих форм, але кінь тільки єдине звіря, що ходить на одним пальці.

Один з найстарших, з класи копитовців буде тапир, знайдений в Америці, а показаний на обра. 14.

Ми знаємо з геольогії, що сей рід копитовців повстав геть з меньших форм.

Обр. 13. — Кінь з міцно розділеними копитами.

До сего роду належуть: гирафа, слонь, тапир, носорожець, кінь, гіппопотам, свиня, корова, і т. п.

Щоб впевнитись, як сі великі копитовці повстали від маленьких прадідів, ви мусите добре студіювати гіракса з Кейпу, — обра. 15. На Кейпі його звуть «Дейлі» і він набігає то вбігає до своєї хати. Часом звуть його також «конійа». Богато людей гадають, що то якийсь гатунок крілика, і не звертають на него уваги. Але вуха, так само як инші ознаки, показують, що воно нетак.

Се маленьке звіря здаєть ся швидше на переросло щура, похоже, або нагадує собою морську свинку (Kavi.) Але воно викликує величезне зацікавлене тому, що сотки тисяч літ воно дісталось майже невідмінене. Се одинокий живий репрезентант первістного прадіда слона, коня, корови і навіть волохатого мастодонта.

Є чотирнайцять гатунків сего звіряти, що ще живуть. Се дійсно ходячі музеї; і може тільки два живучих звірятка (качко-ніс та сфенодон) рівні йому що до цікавости.

Обр. 14. — Тапир.

Хоч його кістяк добре показує признаки звірини з класи копитовців, але декотрі з його зубів подібні до зубів носорожця, а иньші, як зуби крілика або миші; а межи тими двома скрайностами зубів є посередні форми. Середина того звіряти розповідає стародавне оповідане, бо там є нариста «саєса», себто дві сліпих кишки — і сею будовою воно подібне до птахів. Коли ми згадаємо, що ссавці повстали від гадів передше ніж птахи полишили гадів, так ся будова спільна птахам та всім дейким і веде нас назад у загублену вічність історії житя.

Коли яке звіря має спільні ціхи з богатьома иньшими звірятами ріжних груп се звесть ся узагальнюча форма. Сей «конійа» є красним прикладом узагальнючої форми; дуже важно, щоб ми добре знали, що розуміють ся під [illegible] словом, бо узагальнюча форма дає початок богатьом відмінкам і може бути названа батьком, від котрого повстали всі ріжноманітні породи.

Узагальнючі форми звичайно вимирали і пропали, бо вони неголі були витримати в боротьбі за істноване. В сім сьвіт часто-густо, можливо, щастить спеціялістам. Кінь є дуже удосконаленою формою.

Обр. 15. — Гіракс (Кейп)

(Дальше буде.)

ОБРАЗИ КАРЛА МАРКСА!

Чи Ви вже маєте в себе в дома образ найбільшого творця соціялізму Карла Маркса?

Єсли ні, так замовте собі в Українській Книгарни в Торонто, яка має велику скількість образів Карла Маркса величини 18×16 цалів. Виріб фотографічний на твердім папери, гарно викінчений.

Ціна одного образа разом з пересилкою $2.00

Замовляйте зараз!

UKRAINSKA KNYHARNIA
516 Queen St. W. Toronto, Ont.

Календарі
НА РІК 1918
ВЖЕ
продають ся «ТОВАРИШ ІМІГРАНТА» ціна 50ц. накладом Руского Народного Союза.
«ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА» воєнний календар — ціна 40ц.
КИЇВ календар Укр. Голосу — Ціна 50ц.
ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЕНДАР на рік 1918. — ціна 40ц.
КИШЕНКОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ календар — ціна 10 ц.
КАЛЕНДАР «НОВИЙ СЬВІТ» — Ціна 35 цнт.
ЗАГАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР 85 ц. з пересилкою $1
УКРАЇНСЬКА РОДИНА — 40ц.

Замовлення висилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
516 Queen St. W Toronto. Ont.

КОЖДИЙ РОБІТНИК ПОВИНЕН ЧИТАТИ «КОМУНІСТИЧНИЙ МАНІФЕСТ», написаний найбільшими учениками Карлом Марксом і Фрідріхом Енгельсом.

Комуністичний Манїфест повинен находити ся в руках кождого робітника котрий бажає повалити нинішний капіталістичний лад, який знищує висисає з робітництва його працю з к нагороду дає тільки голод, холод, мусить творити і т. д. Тому кождий робітник повинен мати в себе «КОМУНІСТИЧНИЙ МАНІФЕСТ» з якого він довідаєсь який повинен бути лад на сьвіті і як його завести.

Ціна сеї книжки 25 ц.

Пишіть і посилайте замовленя на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
516 Queen St. W Toronto, Ont.

П. Крат.

КОЛИ ЗІЙШЛО СОНЦЕ.

(Оповідане з 2000 року.)

(Продовжене).

Комітет містин ся кілька бльоків від Гледсонної хати. Там ми подибали трох старших товаришів.

Гледсин батько росповів їм, про моє бажане помешкана та роботи.

Спитали мене, де я хочу, щоб поставили мені хату. Я про власну хату ще не мрію.

— Так поки що ви можете мешкати в котрім будь клюбі нашої молоді.

Довідавшись, що богато з нежонатих хлопців та парубків любили мешкати при кухні в будинках, де містин ся клюб того товариства, до котрого вони належали.

Я просив відпровадити мене до клюбу студентів медицини.

В клюбі було до двісти молодиків. Кожен мав окрему кімнату; дуже близькі побратими мешкали і прикупі. Кімнати до спаня були горою, а сподом салі до науки, бібліотека, хемічна лябораторія, салі до фізичних вправ та басейн до купелі.

До клюбу я трафив уже самий. Коли увійшов до середини, хлопці повитали мене радісними окликами та своїми студентськими співами та жартами. От як молодь. За кілька хвилин я вже мав і побратима, звав ся він Джов Веригин, нащадок колишнього проводиря «Духоборів». Лице та атлетична постава зражали його походжене, але його канадийсько англійщина була перфектна. Пізнійше я довідав ся, що він знав добре і московську мову, котра заховалась в його роді традиційно, як і в инших нащадків «Духоборів», що поселились на віковане в Канаді.

Джов забрав мене і повів показувати їхню лябораторію та його біольогічні досліди.

У лябораторії ми так захопились мікроскопами, що не счули, як уже й смеркло.

По вечері робили вправи. Потім прийшов запрошений учнями один старий славетний доктор; слухали його відчит. В одинайцятій пішли спати. Ми з Джовом умовились мешкати в його кімнаті.

Лежучи в ліжку, знов пригадав собі Гледис та Басин череп. Тепер ясно розумію, що «то» було колись давно, давно.

Мудра дівчина! Колиб не показала мені тих кісток, яб усе собі уявляв, що моє заморожене тривало одну ніч і нуди ся б за Басею. То було давно, давно. Досить ту минувшину, треба почати нове житє!...

З такими думками я заснув.

Минуло кілька днів. Я уже привичаїв ся до нових обставин. Працював, вчив ся, забавляв ся, так як і усі. Старші товариші доктори приписували мого здоровля. Чую себе міцним, хоч і желізом поборотись. Літав з товариством на пікнік до колишнього Сан-Франциска і оглядав те теперішнє покинуте людьми місто. Враз з Джовом робили екскурсію на Грейм-острів ради ботанічних дослідів тамошньої фльори. Гледис кілька разів запитувала мене в телефон про моє здоровле... Я відповідав чемно, але тримавсь здалека. Хоч Джов і усі решта дорослих хлопців були закохані; і час від часу ми довідувались, що котрийсь з поміж нас дістав від громади хату і «пішов на власне господарство.»

На пятий день мого житя в клюбі, коли я, як звичайно, прокинув ся в семій годині, щоб іти до роботи і став будити Джова, той сказав мені, що сьогодні «семий день».

— Неділя? спитав я.

— Сьогодні не робимо, відповів той.

По сніданку я спитав Джова:

— Отже, коли ви обходите «семий день», так певно ви маєте якусь релігію? До котрої церкви ти належиш?

— Таких церков, як були за твого часу, тепер на сьвіті нема.

Я зацікавив ся.

Джов росповів мені ось що:

— Ти знаєш, що релігійні погляди людей відмінювались з відміною економічних та громадських відносин. Католицизм був вірою феодалізму, всілякі протестанські церкви проводою капіталізму. Про ті часи вони були «історично потрібні» на певним щаблі розвитку суспільства. Католицизм був чорною плямою на мізках людства, як була чорна сама панщина; протестантизм був кривобоким церковним демократизмом, як кривобоким демократизмом був цілий капіталізм.

Католицизм упав невдовзі по великій европейській війні. Італійці сами вигнали римського папу. Тоді він утік до єдиної ще католицької країни — Канади. Та нажаль без Риму величчя нічого. І послідний папа скінчив своє житє у домі божевільних коло Торонта. Він зваривовав на тім, що нібито Бог Отець і Бог Син повмерали і він проголосив себе богом.

А протестанти дотримались до самої соціяльної революції. Через те, що богато з протестантських проповідників взяли чинну участь в соціяльній революції на боці пролетаріяту, їхні церковні організації пережили ту соціяльну хуртовину.

Але вільна школа основана на дарвінізмі, марксізмі, тощо, повалила і протестантизм. Жидівська «Біблія» згубила свою гіпнотизуючу силу «божої» книги. Її стали студійовати тільки яко збірник семицької мудрости; так само сталось і з християнською Евангелією. Учене Ісуса з Назарету очистили від містицизму та див і цікавлять ся тільки як палкою наукою братерства та любови.

— Ну, в віра в Бога?

— Під сею назвою ми розуміємо тепер загально сконденсовану ідею усіх наших ідеалів.

— Чи молитесь до него? Чи будуєте йому церкви?

— Ні! Ми в сім випадку тримаємось Ісуса та Авероїса. Коли дійсно «Бог» істнує, так він не потребує людьми поставлених буд, коли найчудовійшим храмом його є цілий сьвіт. «Бог» і наших молитов не потребує, бо ж ще Ісус сказав, що «Бог» швидче знає, що нам треба, нім ми його попросимо. Але новітні науки потвердили думку середновічного Араба Авероїса, що «бог» в житє людське не втручаєть ся, що ми частина природи і все, що з нами діеть ся і що ми діємо залежить від загального сьвітового розвитку. Отже, як і Авероїс, ми пізнаємо природу, щоб поступати після її прав, а се дає нам добробут і щастє. Ми боємось «гріхів» перед природою.

— А се що? спитав я Джова.

— Нищене себе, або другого, або громадянства тілесно, морально або матеріяльно. Тому в нас нема для вашого часу, нема пятнички, курева, проституції, злобі, злуповани, наркози, обхрихання, понижения, обсьмівин, не кажучи вже про такі неможливі у нас річі, як бійка, убийство або самосуд та сиповане.

— Коли ж у вас в дійсности нема релігії, пощож вам обходити «семий день»?

— Перш, се робить ся після переказів. Вдруге, се й потрібне. Ми потребуємо раз на сім день облишити усі наші думки про господарство та науки і відпочити тілом та интелектом. У нас семий день про фільософоване. А се фільософоване і є нашою релігією. Прецінь «релігія» се повна кількість особисто та суспільно моральних зобовязань людини відносно себе та громади.

— І такої гадки у вас усі?

— Загально усі. Але маємо клюби таких фільософів, що конче намагають ся вишукати в сьвіті щось «надприродного». Вони в нас подібні до тих диваків, що за твого часу хтіли комунікувати з мешканцями на Марсі. Та вони нікому праці не шкодять... Чи хочеш піти послухати бесідника в товаристві ім. Мелхиседека? закінчив Джов.

— Цікаво!.. усьміхнув ся я.

— Чого усьміхаєш ся? спитав Джов.

— Та пощож вам сі збори, коли у вас віри нема...

— От всадив собі в голову ту віру... Замість віри ми маємо знання. А фільософські збори ми потребуємо, щоб бесідами наших проводирів змішковати в наших [illegible] силу громадської єдности, змішковати розуміне братерства та наших суспільних установ.

Я мусів признати Джовови рацію.

Промова бесідника в товаристві ім. Мелхиседека зробила на мене величезне враження. Він говорив на тему: «Один за всіх і всі за одного».

З зборів вертались ми пізно. Сонце вже просто припікало. Товариши як мак ишли. Ми запросили усіх їх до себе до клюбу на обід, а потім красно бавились музикою, сьпівом, декламацією, тощо.

Слухаючи вечірню часопись, почули ми алярмуючі вісти: В горах сніг топить ся з нечуваною скоростію; Фрейзер-ріка так піднеслась високо, що кождої хвили може порвати гатки і залити декотрі місцевости на схід від Ню-Вест-Минстра. В газеті був поклик бути готовими до боротьби з повінию.

В десятій у ночі завалували алярмики. Телефони подали коменду «вулечних», «міських» та «дистриктового» комітетів вирушати на помоч острівам ні Фрейзер-ріці де вода уже розривала гребні.

(Дальше буде).

—о—

ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА
«РОБІТНИЧЕ СЛОВО»

ВІЧЕ В СПРАВІ РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ПОРТ АРТУР, Онт.

Хоч в нашім містечку не дуже велике число Українців, але ті, що тут є беруть ся помало до народньої роботи. Ось недавно, то є в неділю 3-го лютого відбуло ся тут віче в справі робітничого дому і результат того віча не [illegible].

На вічу не було много людий, але були всі ті, що розуміють вагу народньої роботи, що бажають просьвіти і знання так для себе як і всіх робітників. На вічу була нарада головно про те, якби то в Порт Артур приступити до будови робітничого дому. Ухвалено отже, щоб збирати жертви [illegible] способом приступити до пожаданого всім Українцям в Порт Артур діла. Що сей плян подобав ся найлучше присутним свідчить те, що много з них зараз таки внесли по кілька доларів на будову роб. дому.

І так, по $10.00 зложили: С. Жура, І. Еремій, П. Еремій, С. Гнота, Ф. Голубіцький, М. Гайковський, Я. Сорока, І. Балатинюк, Г. Горбовий, Ф. Кореницький, І. Мукомило, І. Горовенюк.

По $5.00 зложили: І. Мельник, Д. Орючак, М. Маєрко, С. Павиць, А. Мельник, С. Павлюк, Г. Семенюк, Я. Еремій і Д. Лопатюк. На міттингу вибрано також комітет, котрий би займав ся дальше збиранєм фондів на помешкання дому.

Коли тутешні Українці будуть так дальше щиро братись до сеї роботи то можливо, що ще в сім році в Порт Артур буде побудований робітничо-народний дім.

Зібрані на тім вічу оповіщають всіх Українців в Порт Артур, що земля під будову дому вже куплена давно. Тепер розходить ся нам лише о зібрання кілька сот доларів, щоб розпочати будову. Тому думаємо, що ніхто з тутейших Українців не повинен сумніватись що до сеї справи, але негайно приступити до помочи в так важнім ділі.

Миттинг виражає також щиру подяку Д. Блоскурскому за те, що позволив нам занити салю на збори.

До тепер на будову дому знаходить ся в касі $118 доларів і 70.

Всім жертводавцям складаємо щиру подяку.

За Комітет
С. Жура.

РОСІЯНИ БУРЯТЬ КОЛІЙОВІ МОСТИ НА СИБІРІ

Вашінгтон, 6 марта. — Після надісланих денеш, провідником американської комісії для Росії, Стівенсоном, котрий знаходить ся тепер в Йокогамі, Росіяни бурять колійові мости на Сибірі недалеко місцевости Хіта, меньше більше в половині дороги межи хінською границею а Байкальским озером. Хоч до сеї справи в Вашінгтоні не приписують великої ваги, але декотрі додумують ся, що Росіяни предбачають проновану японську інтервенцію в Сибіру. — Вибух війни в Сибіру міг би наразити на небезпеку поворотного з Росії американського амбасадора, котрий думає переїхати до Америки через Владивосток або Китай.

Комунікація з Москвою і Петроградом не перервана.

Вашінгтонський уряд говорить, що квестія японської інтервенції ще не задецидована.

РЕПУБЛИКА В СИБІРУ.

Вологда. — Нова Сибірська Рада Робітничих і Салдатських республик в Іркутську, яка постановила не признавати імперіялістичного Німецького миру, зорганізувала раду народних Сибірських комісарів, яка складає ся з 11 членів большевиків і чотирох лівих соціял-революціонерів.

Предсідателем ради є М. Сочацкий з міністром заграничних справ М. Вейнбаум. Сформовано також Сибірський центральний Екзекутивний комітет, який буде дїяти як незалежне тіло.

ДВА БЕЛЬГІЙСЬКІ СЕНАТОРИ ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ.

Амстердам. — В Антверпії німецький воєнний суд засудив на смерть двох бельгійських сенаторів — соціялістів Коло і Летра, оскаржуючи їх за шпігунство. Провідник голяндських соціялістів Пітер Троелстра віслав телеграму до німецького соціялістичного лідера Шайдемана, в якій просить його недопустити до переведення сего суду.

ВІДДІЛЕНЄ ЦЕРКВИ ВІД ДЕРЖАВИ В ЧІЛІ.

Сантіго, Чілі, 5 марта. — При виборах до Конгресу перший раз побідила анти-клерикальна партія, домагаючи ся негайного відділення церкви від держави.

Консервативні католицькі елементи майже всі германофіли. Многі з священників в полудневій части Чілі явно займають ся німецькою пропагандою.

Побіда радикалів при виборах положить конець німецькій пропаганді.

18 КОРАБЛІВ ЗАТОПИЛИ НІМЕЦЬКІ СУБМАРИНИ.

Лондон, 6 марта. — Минувшого тижня німецькі субмарини затопили 18 британських кораблів. З тих 12 були великі, мали по 1600 тонів поемности.

В тім самім тижни Англія стратила стільки кораблів, що і передминувшого тижня. З тою тільки ріжницею, що тоді з 18 затоплених кораблів було 14 більших, то є таких що мали поверх 1600 тонів поемности.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Просимо всіх, що відновляють передплату на »Роб. Слово«, зазначувати се в листі.

Як також пожаданим є, щоб кождий хто змінює адресу, подавав заразом стару і нову і присилав 5ц. за зміну.

Українська Голярня в Гамільтоні.

Обслугує кождого гостя старанно і по приступних цінах.
Заходіть на:
112 Caroline St. cor. Cannon.
В. ПАЛАГНЮК і СТ. ПАНЧОФФ. властителі.

ПОШУКУЮ.

Френка Пастушенка в зимній справі 1915-го перебував в Коністо, Онт. Хто би його знав або він сам, хай зголосить ся на поданий адресу, за що одержить нагороду.

W. Wenger
Box 1009. Sault Ste Marie, Ont (11)

ЧЕСТЬ КОМУ ЧЕСТЬ.

Чому тисячі людий мають більше довіря до Трінера Американського Еліксіру Гіркого Вина, ніж до инших жолудкових лікарств? Тому, що они знають, що Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина заслужив собі на загальну пошану, бо він помагає певно і скоро. П. Джордж Папу, мешканець в Салем, Огайо, терпів на жолудкову слабість через три роки. Тепер же в листі з 27 січня 1918 він пише: «Я нині здоровий як найкраще і се завдячую лише Трінера Американському Еліксірови Гіркого Вина». В листі з 14 лютого 1918 Іван Кугініоф з Колюмбус, Огайо, пише: «Дякувати Богу, я здорова. Одна фляшка Трінера Американського Гіркого Вина вилічила мене». Дістанете його в усіх аптиках. Ціна $1.50.

Сеї зими богатьох мусїли вітати за мастию на відмороженє. В таких випадках не рівнож на ревматизм, опухи, нервові болї і др. Лінімент Трінера є найліпшим лікарством. Ціна 70 ц. в аптиках.

Jos. Triner, Manufacturing, Chemist
1333-1339 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

НА СПРОДАЖ.

Гросерня і Бучерня в Гамільтоні на 485 James St. N.

Гросерня ся містить ся на головній улиці, займає широкий штор з двома румами і кухня, як також стайня. Рент $15.00 місячно. Є лайсенс на цигарети, мясо і молоко. Ціна штору $900.00.

Зголошуватись на поданий адресу: (10-12)

ЦІКАВЕ ТИМ, ЩО ХОЧУТЬ ДОБРОЇ КНИЖКИ.

На цілу Канаду та Злучені Держави, лише в нашій книгарні є 90 штук книжок «НАРОДНА ПОЛІТИКА» написана А. Менгером, переложена М. Павликом.

ЦІНА 50 цнт.

Замовляйте і том одноного на цілу Америку місячного журнала «УКРАЇНА», містить в собі найкрасші наукові статі і гарні ілюстрації, яких не буває на кождій сторінці.

Ціна одного примірника з пересилкою 40 ц.

Пишіть на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA
516 Queen St. W Toronto, Ont.

Dr. D. I. Siegel
ДЕНТИСТ.
має свою канцелярію на
514 DUNDAS ST. WEST
cor. Spadina Ave. TORONTO.
Phone: Coll. 6073.

Dr. L. J. Breslin
Урядує від 1—3 год. по пол. і від 6—8 вечером.
495 DUNDAS St. будинок 67 St. Patrick St. (близько Beverly St.) Toronto.
Phone: College 1071.

Dr. H. A. Turofsky
Урядує від 1—3 по пол. і від 6—8 години вечером.
347 Bathurst St. (напроти Arthur St.) Toronto, Ont.
Телефон College 412

Dr. A. Isaacson
Години урядовання: від 8—10 рано, від 12.30—2.30, від 6.30—8.30 вечер і на умовлений час.
107 St. Patrick Str. (між Spadina & Bathurst Sts.)
Телефон: College 4245

Dr. W. N. Winkler
ЛІКАР І ХІРУРГ.
Урядує від 1—3 по пол. і від 6—8 вечером.
393 Dundas St. будинок 57 St. Patrick St. Toronto, Ont.
Phone: College 6791

Українська Аптека.
Говоримо по українськи по російськи і по польски.
М. С. Мірочник аптекар
cor. Dundas & Palmerston Ave. Toronto.

УКРАЇНСЬКА АКУШЕРКА.
Перша українська акушерка з старокрайовою практикою, екзамінована, з дипльомами, уділяє скорої помочи при уродинах, лічить хорих і т. д.
Заходіть після потреби коли зайва на адресу: (2-13
ANTONINA KIELSKA
383 King St. W. Toronto, Ont.

УКРАЇНСЬКО- РУССКА АПТЕКА
для безплатно поради і рекомедує найлїпших докторів.
В нас є всі краєві лікарства.
ПЯВКИ.
Заходіть на:
250 Royce Ave. West, Toronto.

«РЕВОЛЮЦІЯ НА УКРАЇНІ»
Хто хоче ясно розуміти теперішний революційний рух на Україні повинен прочитати книжочку:
«ВІДРОДЖЕНЄ УКРАЇНИ».
Історичний огляд визвольного руху на Україні від 1773 до 1917 р. Ціна книжки 10 ц. (32 сторінки).
можна набувати в усіх українських книгарнях.
Пишіть на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA 516 Queen St. W. Toronto, Ont.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!
Вже вийшли з друку і продають ся по дуже низькій цїні слїдуючі книжки:
В. Левинський — СЕЛЯНСТВО І СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЯ Ціна ... 40 ц.
Кароль Кавцкі (додаток В. Будзиновського) — НАРОДНІСТЬ І И ПОЧАТКИ — ... 25 ц.
Др. Т. Бартошек — НОВІТНА СУСПІЛЬНІСТЬ І ЦЕРКВА Ціна ... 30 ц.
Всі ті інтересні і наукові книжки можна тепер набути в нашій книгарні.
Другим книгарням і віддїлам великий опуст.
ЗАМОВЛЕНЯ ШЛІТЬ НА АДРЕСУ:
«HOLOS PRAWDY» 207 E. 10 Str. New York, N. Y.

Еврека Найліпші Медицини.
Перфуми найліпші в світі завжди маємо на складі.
На вичищене голови з порпаїв і припинене випадання волося і відрощеня. Евр. № 5 коштує $1.50
На зроблене кучерявим волося, — $1.50.
На знищеня волося в небажаних мущинам або женщинам місцях. $1.50
На припинене сивини волося і на приверненє сивому волосю молодечого коліру — $3.00
Хто хоче довідатись про більше наших медицин, хай напише до нас по катальог.
The Winnipeg Chemical Labaratory Co.
686 FLORA Ave. WINNIPEG, MAN.

ХТО РАНШЕ ВСТАЄ, ТОЙ КОРИСТАЄ!

Тому, що правительство почавши від 1-го січня не позваляє фабрикантам виробляти сукно з чистої вовни, але по більшій части з бавовни, люди, що хочуть зробити собі тепер убране або пальто не можуть дістати доброго сукна в котрого небудь кравця.

Але тому, щоми закупилисмо засігди велику скількість сукна, ми мусіли дати наше замовлене пів року тому, але фабрика все одно мусїла нам добре сукно тепер доставити. І тому ми маємо ще великий склад доброго і правдивого сукна. Ми отже готові зробити всім нашим старим і новим костумерам гарні весняні пальта і літні убрання по приступним цінам.

Наша фірма знана читачам сеї газети і всі вони знають, що ми виконуємо всі замовлення добре і ретельно як також даємо добрі доклади і підшивку так під убрання як і пальта.

Замовляючи у нас убране не стратите ані цента, про що можете довідатись від наших костумерів.

Коли заходять до Вас наші агенти то ви не бійтесь дати їм свое замовлене, але переконайтесь, чи вони вайсности є нашими агентами. Жадайте щоб показали Вам нашу посвідку, бо ми ручимо лише за наших агентів.

Нова Мода
H. Shaberman & Co.
518 Queen St. W. Toronto.

ГЕЙ, ЧОГО СУМУВАТИ?

ВДАРТЕ ЛИХОМ ОБ ЗЕМЛЮ!
ЧИ НЕ ЗНАЄТЕ, ЩО НА ВСЯКИЙ СМУТОК ОДНИМ ЛІКОМ Є ЛИШЕ
гумористично-сатирична часопись, що сумуючих звеселяє, веселих робить ще веселійшими, подає духовну поживу тим, що шукають правди, ратує душі від дідчих виделок і певно за таньшу оплату як попи чарчують. А власне:
«КАДИЛО»
в Канаді ... $1.00
в Злучених Державах ... $1.25
„KADYLO“
Box 64 Toronto, Ont.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ КНИЖКА
Початки Українського Соціялізму в Галичині.
написав Володимир Левинський.

Книжка дуже цікава для кождого українського робітника і фармера тим, що в ній знаходить ся цілий політичний розвиток українського народа, розвиток усіх партій як: радикальної, соціял-демократичної і національної.

В сій книжці знайдете докладну життєпись Михайла Драгоманова найбільшого українського політика і ученого. Там знайдете всякі добрі і лихі діла українських проводирів всіх партій в Галичині.

Там довідаєте ся про працю і погляди Івана Франка і Михайла Павлика. Довідаєтесь про лайдацьку роботу клерикальної партії і її проводирів. Всьо, чого ви не могли довідатись з инших книжок про політичний рух в Галичині, довідаєтесь з сеї книжки. Тому сю книжку повинен мати в себе кождий український робітник і фармер, котрий бажає мати докладне поняте про всякий рух галицьких Українців, про поступоване австрійського уряду з Українцями і т. д.

Ся книжка має 76 сторін, на лучшім папері, коштує лише 25 ц.

Пишіть на слїдуючу адресу:
Ukrainska Knyharnia
516 Queen St. W.
Toronto, Ont., Canada.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ
робітничу часопись
„ГАЙДАМАКИ“
що виходить кождого тижня в четвер і коштує річно:
в Злучених Державах ... $1.50
в Канаді ... $1.75
Пишіть і шліть передплату на адресу:
"HAYDAMAKY"
515 No. Broad St. Trenton, N. J.

СЬМІХУ ДО РОЗПУКИ!

Екстра, екстра
Штіфе, Іване,
Екстра всі парафияне!
Бо хто хоче насміятись
Мусить щиро вперезатись,
І то шнурком новой моди
Старокрайським володом.
Але чому? Ну, вгадайте
Везу «ОСУ», замовляйте
Буде сміху, буде шутки
До нестями, до роспуки,
Бо «ОСА», то друг і мати
Буде смуток з хати гнати
За доляра цілий рік
Аж вас розболить живіт!
Замовляйте ще нині.
„OSA“
1928 W. Huron Str., Dep. B. Chicago, Ill. U. S. A.

КІНГ & КО.
556 QUEEN ST. WEST, TORONTO, ONT.
Телефон: Coll. 8884
КРАВЦІ
КОЖДОМУ ПО ПЛАТИТЬ СЯ.
Людям оплатить ся прийти і оглянути наш склад матерії на весняні пальта і убрання. Коли Ви порівнаєте наші матерії і ціну з матеріями і цінами инших кравців, тоді сами зможете сказати чи не лучше у нас замовити весняне пальто або убране. А ми робимо убрання дешевше від других тому, що ми закупили много матерій перед тим нім ціна на сукно і вовну піднеслася.
Убрання і пальта роблені у нас гарантуємо і звернемо гроші если не будуть зроблені вдоволяючо.
Приходіть зоки много матерій на складі.
KING & CO.
556 QUEEN ST. WEST, TORONTO, ONT.

РОБІТНИЧЕ СЛОВО

516 Queen St. W. Toronto, Ont. Phone: College 6430

ROBITNYCHE SLOVO — THE WORKERS' WORD

Advertising Rates furnished on application.

СОЦІЯЛІСТИЧНА, ПРОСВІТНО-НАУКОВА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ І ФАРМЕРІВ В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ.

No.11 — Toronto, Ont. Субота 16 Марта (March 16) 1918. — Vol. (Рік) IV.

MARUNCHAK COLLECTION Newspapers & Periodicals

КОНГРЕС В МОСКВІ ОДОБРИВ МИР. УГОДУ.

НІМЕЧЧИНА ПРИМУШУЄ УКРАЇНУ І РОСІЮ ДО ЗГОДИ.

ЯПОНІЯ ГОТОВА ДО НАЇЗДУ НА СИБІР.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛЬСОН ПІСЛАВ ПРИВІТ РОСІЙСЬКОМУ НАРОДОВИ

Вашінгтон. Президент Вільсон післав через американського консуля в Москві слідуючу телеграму до російського народу адресуючи її до Всеросійського Конгресу Совітів, який розпочав ся вчера в Москві:

«Чи можу я, покористатись нагодою скликання Конгресу Совітів, щоби виразити жарку симпатію, котру нарід Злучених Держав відчуває до російського народу в сей момент, коли німецькі сили вдирають ся в Росію, ... ти боротьбі за свободу російського народу.

Хоч, правительство Злучених Держав на жаль зараз же не має спромоги оказати пряму і дійсну поміч, яку би воно бажало дати, але я осьмілююсь увірити нарід Росії, через Конгрес, що воно покористає ся кождою нагодою добитись для Росії знов повної независимости, і самостійности ... в нутрішних ділах і повне установленє для Росії великої ролі в житю Европи і сучасного світа.

Серце народу Злучених Держав цілком з народом Росії, якого цілю є освободити себе на все від самодержавного правительства і стати розпорядимцем свого жита.

Вудров Вільсон».

ЯПОНІЯ ГОТОВА РУХНУТИ НА СИБІР В РАЗІ ПОТВЕРДЖЕНЯ МИРА ЗЇЗДОМ СОВЕТІВ.

Вашінгтон, 14 марта. Японія очікує результату наради з Московського зїзду совітів і в случаю, колиб той зїзд стверди підписаний російськими делегатами мир з Німеччиною, то вона готова вислати свої війська на Сибір. Дипльомати в Вашінгтоні все ще мають досить велику надію, що Росія не відкине мирову угоду підписану в Бресто Литовськім з Німцями, але всі вісти наспіваючі тут з Росії вказують, що російський нарід здісорганізований і є за слабий, щоб ставити опір.

В Вашінгтоні довідують ся, що Троцький змінив тепер свою думку і тепер одобрює [illegible] дисципліни в армії, щоб провадити дальше війну з Німцями. Але, як тут кажуть, його зміна думки прийшла вже запізно.

Росія находить ся тепер в двох огнях. Алїянти з головою Японія готовить ся до інвазії Сибіру, коли московський зїзд, який відбуває ся сими днями не опрокине мирової угоди з Німеччиною. А коли зїзд совітів відкине мир то тоді Німеччина буде продовжувати свій похід на Росію.

КОНГРЕС РАД В МОСКВІ ОДОБРИВ МИРОВУ УГОДУ З ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ БІЛЬШІСТЮ ГОЛОСІВ.

Японія заявляє, що розпічне інвазію Сибіру.

Петроград, 15 марта. Всеросійський Конгрес Рад, який зібрав ся тепер в Москві, вчера 453 голосами проти 30 заледви одобрив мирову угоду з центральними державами.

М. Разанов, визначний большевицький теоретик і репрезентант всіх професійональних юній ... устунили по сім ...

Акція Всеросійського Конгресу Рад одобривши німецький мир, як заявляє тутешня преса, отворила Японії дорогу для інтервенції на Сибірі а також дала нагоду Німеччині для політичного і економічного поневоленя Росії.

УКРАЇНА РОЗПОЧАЛА В КИЄВІ УГОДОВІ ПЕРЕГОВОРИ З РОСІЄЮ.

Амстердам, 14 марта. — Віденська депеша до Фосіше Цайтунг в Берліні доносить, що в Києві наступило отворене угодових переговорів України з Росією.

Українська Рада, як подає депеша, скоро збере ся на засіданє, в цїли одобрення мирової угоди з Центральними державами.

БОЛЬШЕВИКИ ВІДНЕСЛИ ПОБІДУ НАД ВІЙСЬКАМИ ГЕН. СЕМЕНОВА В СИБІРУ.

Харбін. — Генерал Семенов, який йшов з своїми військами проти большевиків в Сибіру, під сильним натиском большевицьких війск відступає в глиб Манджурії. За причину відступу війск ген. Семенова подають брак амуніції. Крім сего 50 процент [illegible] перейшли на сторону большевиків і відмовили ся перевозити колією воєнні матеріяли і зброю для ген. Семенова.

КНЯЗЬ ЛЬВОВ АРЕШТОВАНИЙ.

Петроград, 14 марта. — Російська Телеграфічна Агенція проголошує, що бувший російський премієр, князь Львов остав арештований большевицьким командантом північного фронту.

З Іркуцка доносять, що князь Львов 9 марта зорганізував нове правительство на Сибіру і очікував японських війск в Владивостоку в цїли захоплення під свою власть Сибіру.

МОГИЛИ УБИТИХ БОЛЬШЕВИКІВ ПОХОВАНИХ ВЗДОВЖ СТІН КРЕМЛЯ В МОСКВІ.

СЕЛЯНИ КОЛО ПОЛОЦКА ПРОВАДЯТЬ ПІДЇЗДНУ ВІЙНУ.

Петроград, 14 марта. — Селяни в околиці Полоцка провадять підїздну війну проти Німеччини.

Російський штаб на західнім фронті остав перенесений з Смоленска до Москви.

Проголошують також, що команду над балтійською флотою віддано адміралови Развозову.

ГОРОЖАНСЬКА ВІЙНА В ФІНЛЯНДІЇ ПРОДОВЖУЄТЬ СЯ.

З Штокгольму доносять, що між фінляндською білою гвардією і большевиками прийшло було до великої битви в околиці Сатакунта і Савлака. Росіяни не дивлячись на великі страти понесені коло Авода, дальше присилають свіжі віддїли війск.

Вашінгтон. — Санторі Нуортева називаючий себе представителем тимчасового революційного правительства в Фінляндії заявляє, що лише німецька власть в Фінляндії може вирвати власть від робітників.

Але навіть і Німцям робітники Фінляндії поставлять опір.

ПЕРЕСТУПСТВА В БЕРЛІНІ.

Амстердам. — Німецька преса з тривогою говорить про неімовірно зростаючі в Німеччині переступства.

В околицях Берліна кружать банди професійональних злодіїв і дезертерів, проти котрих поліція цілком безсильна.

Одна з найбільших в Берліні асекураційних компаній нарахувала, що їй пересічно приходить ся мати дїло з 300 крадіжами і вломами на день.

НОВА ПОСАДА ТРОЦЬКОГО.

Петроград. — З причини переїзду большевицьких міністрів до Москви, в Петрограді зорганізував ся воєнно-революційний комітет з самою під проводом Л. Троцького.

Другий комітет з десять членів представляючий правительство большевиків вибрав предсідателем Зиновєва прихильника Троцького.

Невтральні посольства остають ся в Петрограді. А в [illegible] перших Петроградських [illegible] анархістів, проголошено [illegible] проти большевиків.

Німці ідучи в напрямі Одеси стрітились з рішучим опором.

Австрійці ревідують всіх полонених, вертаючих з Росії для того, щоби не провадили большевицької пропаганди.

ПРЕЗИДЕНТ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ ВИСЛАВ ПРИВІТНУ ТЕЛЕГРАМУ НА ВСЕРОСІЙСЬКИЙ КОНГРЕС В МОСКВІ.

Вашінгтон. Самуель Гомперс президент Американської Федерації Праці вислав на Всеросійський Конгрес в Москві слідуючу телеграму:

«Ми витаємо Вас від землі Всесвітньої Свободи. Ми упевняємо Вас, що американський нарід відчуває всякий удар нанесений російській свободі, словом, сї удари наносились на єдиний свободи. Американський нарід буде помагати російському народови в його борбі за свободу.

Ми говоримо се від імени зорганізованих робітників. Всім борючим ся за свободу, ми кажемо: Справедливість має запанувати, коли всі свобідні народи зєднають ся против автократії».

ПОЛІТИЧНИЙ КРИЗИС В АВСТРІЇ.

Чехи і Поляки зєднались проти правительства.

Лондон. — Кризис в Австрії заострює ся з кождим днем. Положене в краю дуже критичне. Міністерство Зайдлера, яке не дістало санкції на буджет, [illegible] неправне і не конституційне. Говорять, що кождої хвилі можуть вибухнути великі заворушеня, більші серіозні ніж послідні страйки в Відни. Чехи готують ся до виступу. Вони зєдналися з Поляками. Чехи надіють ся, що нарешті надійшов час, в якім вони зможуть добити ся самостійности. Поляки готують ся відділити від монархії. Инші народи австрійської держави також на стороні.

ЦЕНТР. ДЕРЖАВИ ЗАБРАЛИ РУМУНСЬКІ КОПАЛЬНІ НАФТИ В СВОЄ ПОСІДАНЕ.

Амстердам, 14 марта. — Ді Дойтше Тагесцайтунг в Берліні надрукувала віденську депешу, яка говорить, що румунські копальні нафти будуть прилучені до Мадярщини. Тими копальнями має зарядувати спільна комісія зложена з представителів Німеччини, Австрії, Румунії і Болгарії. Продукція нафти буде поділена пропорціонально, що власне має бути полагоджене пізнійше.

РУМУНІЯ ОПУСТИЛА АВСТРІЙСЬКІ ЗЕМЛІ.

Остатня вузонька смужка землі спакована.

Лондон, 15 марта. — Австро-угорське воєнне бюро доносить:

«Остатня вузонька смужка Австро-угорської території занята підчас війни Румунами 5-го стала спакована. [illegible] по 2½ роках тяжкої і завзятої війни тепер знов цїлком вільна.

ПАРИЖ БОМБАРДОВАНИЙ З НІМЕЦЬКИХ АЕРОПЛЯНІВ.

НІМЕЦЬКІ ЛЕТУНИ ВБИЛИ 100 ЛЮДЕЙ В ПАРИЖУ.

Париж, 14 марта. — Минувшої ночи около 60 німецьких аеропланів налетіли на Париж. Чотири з них застрілено на дорогу.

Німецькі летуни кидали з аеропланів на Париж бомби від яких згинуло 34 людей і 9 тяжко ранені. Крім сего 66 людей вдушено при вході до підземної зелїзної дороги, більшість з них женщини і діти.

В 9 годині роздав ся тривожний сигнал про прибли[illegible]. Бомбардоване продовжало ся до півночи.

Американський воєнний міністер Бекер в часі атаку сидів в своїм готелю і конферував з начальником американського генерального штабу генералом Т. Блісcом. "Коли роздав ся тривожний сигнал директор готелю настоював, щоби Бекер і Блісс зійшли до пивниці для безпечности. Тут міністер продовжував свою нараду з генералом. Потім міністер Бекер, заявив представителям газет горячий протест проти варварського способу ведення війни німцями, убиваючих невинних женщин і дітей.

«Америка взяла участь в сїй війні, щоби освободити Европу від такого страху».

[illegible] «офіціяльно» заявляє:

«В півсту за неприятельскі воздушні атаки 9 і 10 марта на міста Штутгарт, Есслінген, Унтертюркгайм і Майнц наші летуни минулої ночи бомбардували Париж.

МЕКСИКО НЕ ДАСТЬ СТОПИ ЗЕМЛІ ЯПОНЦЯМ.

С. Франціско. — Повернувшого з Японії мексиканського надзвичайного посла полковника Ромеро, запитано, що він думає про ті слухи, що Японія бажає побудувати угольну і морську пристань в мексиканських водах.

Ромеро відповів:

«Мексик не дасть і стопи землі Японії ані другій державі. Се передовсім пошкодить самому Мексикови».

Ромеро говорить, що Мексик повертає ся до нормального життя.

В ГРАНД ТРУНК КОМПАНІЇ ЗАНОСИТЬ СЯ НА СТРАЙК.

Портланд, Ме., 14 марта. — Члени юнії Інтернаціонел Бротергуд оф Рейлрод Стейшинмен працюючі тут для Гранд Трунк Ко. приняли нові резолюцію за страйком, щоб сим змусити компанію приняти назад двох людей до роботи, яких вона сими днями відправила. Заповіють, що наколиб страйк зістав викликаний, то 5,000 робітників, що працюють на стаціях в Гранд Трунк вийшли би на страйк.

НОВІ ВОЄННІ КРЕДИТИ АВСТРІЇ.

Амстердам. Панська палата післала австрійського райхстагу приняла воєнний буджет на слідуючі 3 місяці в сумі 1,200,000,000 долярів.

Канцлер Др. фон Зайдлер в своїй мові в обороні буджету, вказав на конечність зміни австрійської конституції.

50 ДОЛЯРІВ КАРИ ЗА ТЕ, ЩО НЕ ВСТАВ ПРИ ЗВУКАХ ГИМНУ.

Чікаго. — Звісний адвокат від патентів Т. Бекстром сидючи в театрі «Ковент Гарден», не встав, коли оркестра заграла американський гимн. Його арештовано і судія покарав його на 50 долярів, кажучи, що повинен бути вдоволений, що публика в театрі не «намняла йому боків».

Бекстром оправдував ся тим, що він був змучений і, як американець, міг сидіти, бо про його льояльність не треба сумніватися.

ФІНЛЯНДСЬКИЙ ПРЕМІЄР ВТІК ДО БЕРЛІНА.

Лондон. — Фінляндський премієр Свінгуфвуд прибув до Берліна. Він втік з Гельсінгфорс, який попав ся в руки червоної гвардії.

Червона Гвардія перебрала ся до кріпости в Свеаборгу. Вона відказалась приняти мир не посередництво Швеції.

«БУРЛАКА»

Дня 28-го марта о 7.30 вечером в Бродвей Галї буде віддігране представлене:
БУРЛАКА»
драма Тобілевича на 5 дій.

РІЧНИКИ „Робітничого Слова"
З 1917 Р. ВЖЕ ГОТОВІ.

Кождий, хто бажає мати повний і гарно оправлений річник «Робітничого Слова» з 1917 р. хай замовить собі сейчас.
Ціна одного річника $2.00
Замовлене слати на адресу:
Robitnyche Slovo
Box 64, Toronto, Ont.

EX ARCHIVIS M. H. MARUNCHAK